

KANSRIJKE KETENS

VOOR EEN CIRCULAIRE NATUURVEZELINDUSTRIE

SAMENVATTING

In Oost-Nederland zijn alle voorwaarden aanwezig voor de ontwikkeling van een nieuwe industrietak die op natuurvezels is gebaseerd. Een aantal innovatieve bedrijven en instellingen in de regio brengt hiervoor de juiste kennis en ervaring bijeen. En de regio Arnhem-Nijmegen kent locaties die ideale condities bieden om de kansen voor natuurvezels om te zetten in resultaat.

Het programma **Kansrijke ketens voor een circulaire natuurvezelindustrie** is bedoeld om passende ondersteuning te bieden voor bedrijven, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en overheden, die samen een nieuwe industrietak rond natuurvezels op de kaart kunnen zetten.

Zonder ondersteuning en samenwerking zal het voor individuele partijen moeilijk zijn tot tastbare resultaten te komen. Het gaat er om een keten te ontwikkelen, wat inhoudt dat er altijd meer partijen betrokken zijn. Gerichte ondersteuning is dan onmisbaar om vertrouwen te kweken. Zo wordt voldaan aan een essentiële voorwaarde om gezamenlijk de risico's te kunnen dragen.

Het programmavoorstel richt zich op vier kansrijke ketens. Binnen vijf jaar zullen de ketenpartners voldoende omzet moeten genereren om uit te groeien tot een volwaardige industrietak. De inzet van vezelhennep voor de productie van hoogwaardige producten vormt de verbindende schakel tussen deze vier ketens.

Fabricage van hoogwaardig textiel, bouw materiaal, composiet en productie van ruwvoer zijn gebaseerd op de principes van regionale circulaire economie. Grondstoffen worden lokaal geteeld, verwerkt en omgezet in producten die op hun beurt regionaal herbruikbaar zijn. Onderscheidend maar aanvullend dus op de bestaande ketens die natuurvezels toepassen voor de productie van papier en karton.

Voor het programma zijn vier inspirerende regio's geselecteerd waar met betrokken partijen al enige tijd aan de benodigde projectonderdelen wordt gewerkt. Nieuwe kennis wordt verzameld in het Fiber Lab op IPKW in Arnhem.

De eerste praktijkproeven en demonstraties van nieuwe materialen en producten vinden elders hun plek, bijvoorbeeld in Park Lingezen. Op Agropark II in Lingewaard vestigen zich de eerste verwerkings- en productiebedrijven. En in het Rivierengebied wordt landbouwgrond ingezet voor de teelt van de vereiste vezelhennep.

Het programma voorziet langs drie lijnen in ondersteuning aan de betrokken partijen om de kansrijke ketens te ontwikkelen tot een volwaardige industrietak. Allereerst door de opzet van een leerprogramma waarin kennisinstellingen gezamenlijk antwoorden kunnen geven op vragen die rijzen bij de betrokken bedrijven.

Ten tweede stimuleert het programma samenwerking tussen partners. Hiertoe wordt het speelveld in kaart gebracht door te inventariseren welke partijen in Oost-Nederland op het gebied van natuurvezels actief zijn of willen worden.

Ten derde draagt het programma actief bij aan de opzet, uitwerking en uitvoering van deelprojecten. Bedrijven en instellingen die willen samenwerken kunnen vanuit het programma ondersteuning vragen in de vorm van projectregie.

Het eigenaarschap en dus ook de eindverantwoordelijkheid voor deze projecten blijft bij de initiatiefnemers. Deelname aan het programma betekent voor bedrijven dat vragen een antwoord krijgen, nieuwe partners worden gevonden en de dagelijkse samenwerking soepel verloopt. Partijen genieten zo ook optimale zichtbaarheid binnen het geheel van natuurvezelketens.

Als na een periode van circa vijf jaar een robuuste industrietak is ontstaan waarin vezelhennepe wordt omgezet tot producten waar de markt om vraagt, bieden zich nieuwe mogelijkheden aan. Bijvoorbeeld de productie van hoogwaardige fijnchemicaliën en winning van inhoudsstoffen voor de voedingsindustrie of voor medicinaal gebruik.

Maar niet nadat eerst de vier meest kansrijke ketens tot een renderende industrietak zijn ontwikkeld. Van alle betrokkenen vraagt dit thans om de volle inzet.

Rotterdam/Arnhem
Maart 2016

dr. Henk van Latesteijn

René Sauveur